

Kuba sprider kunskaper för

Hållbart jordbruk

i Karibien

Eva Björklund

22 agronomer och jordbrukare från Haiti, Guadeloupe och Martinica reste till Kuba för en grundkurs i hållbart jordbruk i november, med syftet att ta med sig de kubanska erfarenheterna hem till gagn för jordbruksutvecklingen. Det är ett av många projekt inom Caricom, det Karibiska samarbetet.

”Mina ögon har öppnats. Det behöver inte vara någon motsättning mellan jordbruk och natur. Nu ska vi arbeta med mask- och växtkomposter. Det behövs inga stora investeringar för det så jag är övertygad om att många kommer att ta till sig detta med glädje” sa Audrey Terory från Guadeloupe. Hon odlar frukt och grönsaker och föder upp höns.

Det nätverk för ekologisk frukt- och grönsaksodling Karibien, Degav, som utvecklats inom ramen för Caricom, får också under 2009 – 2012 finansiellt stöd av Frankrikes ambassader i Havanna och Port-au-Prince för att utvärdera och sprida kubanska kunskaper och erfarenheter till resten av Karibien.

Utbildning och studiebesök på Kuba är grundstommen i detta projekt för hållbart jordbruk i Karibien där omfattande användning av kemiska gödnings- och bekämpningsmedel har förgiftat jordarna och produkterna. Studiebesök görs på kooperativ och stadsjordbruk som lyckats bra med frukt- och grönsaksodling, för att i praktiken se hur de hållbara teknikerna tillämpas. I Ciego de Avila fick de till exempel se hur en fruktodling kombineras med djurhållning.

Den kubanska samordnaren för projektet heter Lilian Otero, specialist inom Kubas Forskningsinstitut för tropisk fruktodling. Hon påpekar att alla deltagare har ju sina egna, specifika förutsättningar men alla i Karibien har likartat klimat och skadeangrepp. Det Kuba kan visa är hur man trots ekonomiska begränsningar har gjort framsteg när det gäller att få fram frukt och grönsaker med ekologiska, hållbara metoder.

Rustika metoder

Det ekologiska, eller organiska jordbruket som det heter på kubanska, utgår från principer om långsiktigt hållbar självhushållning där jordmån berikas med kompost och växtsorter anpassade till klimat och jordmån, används i bland- och växelbruk under människovärdiga arbetsvillkor. Lilian Otero visar att det handlar om rustika metoder och redskap som jordbrukarna enkelt med egna händer kan börja använda. Det behövs inga komplicerade tekniker, allt kan enkelt anpassas till förhållandena på varje plats.

De ekonomiska vinsterna ska inte underskattas med tanke på alltmer krävande marknader. Under 2009 och 2010 exporterade Kuba över 1 000 ton organiskt odlad

grapefrukt och grapefruktjuice till Europa, förutom kokosnötter och mangofrukt.

Cristian Lavigne, från Martinica arbetar på ett institut inriktat på att med satsning på jordbruket främja landets utveckling. Han framhåller att de vill dra fördel av de erfarenheter Kuba gjort och försöka utveckla dem på Martinica.

Ricot Scutt, forskare och lärare i Haiti, framhöll livsmedelssäkerhetens betydelse, och hur dessa enkla men hållbara metoder är lätta för folk att tillämpa. Det gör dem idealiska för de som utan tillgång till teoretiska kunskaper och utrustning, och utan pengar att investera, behöver öka sin produktion och lönsamhet.

Förädling av rotfrukter

Kuba inte bara utvecklar organiska odlingsmetoder utan också mer produktiva växtsorter som också kommer de karibiska grannarna till del. Forskningsinstitutet för tropiska rotfrukter, INIVIT, i länet Villa Clara, har förädlad 70 procent av de varianter som nu odlas på Kuba, förklarade direktören Sergio Rodríguez. De har också utvecklat odlingsmetoderna.

Nya banankloner, men också sötpotatis, yuca, malanga har spritts över landet genom det nätverk som finns med omkring 400 000 jordbrukare. De har fått fram en malangasort som kan sköras redan efter 7 månader i växelbruk med ris. De har också anpassat en annan malangatyp som importerats från Zanzibar med egenskaper som ökar näringsvärdet.

Enligt Sergio Rodríguez är det kubanska jordbrukets främsta utmaning att sprida forsknings- och utvecklingsresultaten så att de tillämpas i praktiken.

Källor: IPS 111115, Granma111120